

VÁCLAVOVINY

Noviny z farnosti sv. Václava Praha-Prosek

Úvodní slovo: Situace od nás žádá jiný přístup	2
Představujeme: Kostel Stětí sv. Jana Křtitele	4
Vhled: Dolnochaberský kostelník Ing. Cyril Radina	6
Informujeme: O hospodaření farnosti v roce 2023	8
Kronika: Přehled událostí ve farnosti sv. Václava	10

Úvodní slovo: Situace od nás žádá jiný přístup

Vážení a milí farníci a čtenáři farního časopisu „Václavoviny,“

jelikož v minulém čísle jsme byli poněkud monotematicky zaměřeni na náš farní kostel a společenství lidí okolo něj, v tomto vydání tuto chybu chceme napravit a věnovat se také filiálnímu kostelu v Dolních Chabrech,

který je spravován z Proseka od doby po třicetileté válce, během níž chaberská farnost zanikla. Kromě některých společných akcí může právě tento farní časopis přispět k větší provázanosti mezi Chaberáky a Prosečáky a vzájemnému obohacování se.

Nelze se samozřejmě nezmínit o skutečnosti, která citelně zasáhla život naší farnosti, totiž o mém jmenování administrátorem dvou sousedních farních společenství ve Vysočanech a Libni. Pan biskup Wasserbauer mi toto své rozhodnutí sdělil na konci ledna. V účinnost pak vešlo 10. 2. Mnozí farníci byli šokováni především nutnou změnou pořadu bohoslužeb, jiní zase projevovali obavy o to, abych tento velký nárůst povinností zvládl. Namísto remcání a nadávání můžeme tuto změnu vzít i jako výzvu a příležitost. Především je třeba zintenzivnit modlitby za nová kněžská povolání. Pokud by pokračoval stávající trend, bude farářům přibývat farních společenství, která budou muset obhospodařovat. Naší útěchou může být to, že z právního hlediska nedošlo k sloučení farností Prosek, Vysočany a Libeň. Jedná se jen o personální unii, což znamená, že tyto samostatné celky jsou spravovány jedním duchovním správcem. V budoucnu se to třeba ještě bude moci

změnit. Každopádně trend slučování klepe na dveře a bude zde platit ono darwinovské „přežijí jen ti nejsilnější, resp. nejvíce životaschopní.“ Ti, kdo o těchto změnách rozhodují, vědí, že o životaschopnosti farnosti nevypovídá hojná účast lidí při návštěvě arcibiskupa, ale spíš to, jestli je schopna zajistit základní servis spočívající ve fungujících službách kostelníků, varhaníků, ministrantů, úklidových čet, farních rad, společenství využívajících faru atd. Situace tedy není beznadějná, jen od nás možná žádá poněkud jiný přístup než doposud. Dokážeme naše představené přesvědčit o tom, že si zasloužíme jejich důvěru? Moc bych si to přál, ale bez Vaší pomoci to nepůjde.

V prvním letošním čísle Vám nabízíme kromě kroniky a přehledu velikonočních bohoslužeb také zajímavé povídání s chaberským kostelníkem panem Ing. Cyrilem Radinou, který se laskavě ujal břemene vedení farního účetnictví. Člen ekonomické rady Dr. Tomáš Vyhnánek se ve svém článku zamýšlí nad hospodařením naší farnosti a přináší finanční vyhodnocení roku 2023. Historii chaberského kostela nám přehledně zpracovala paní Mgr. Martina Mrňavá z Občanského sdružení na ochranu památek v Dolních Chabrech, s nímž spolupracujeme na záchraně tohoto starobylého chrámu.

Na závěr bych Vám rád popřál požehnané a radostné Velikonoce. Ať je i pro Vás Kristovo vítězství nad hříchem, ďáblem a smrtí zdrojem naděje a důvěry.

*P. Petr Havlík,
administrátor farnosti*

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele je kulturní perlou

Vydáte-li se severně od stanice metra Kobylisy, ocitnete se zanedlouho v Dolních Chabrech. V místech, která byla, pro svou příhodnou polohu mírného údolí s dostupnými vodními zdroji, vyhledávána a osidlována lidmi od nejstarších dob. Ve středověku byl pro člověka v krajině pevným a záchytným bodem chrám, a tak i stavba kostela v Dolních Chabrech odpovídala významu tohoto místa.

Dolní Chabry, starobylá osada nazývaná roku 1092 ves Chrabercyh, se díky své poloze na křižovatce dálkových cest rychle rozvíjela a vzkvétala. Románský jednolodní kostel Stětí sv. Jana Křtitele byl vybudo-

ván spolu se zvonicí a ohradní zdí na malém skalnatém návrší uprostřed původního centra Dolních Chabech. Uvnitř byly kvalitními mistry vymalovány stěny, na kterých se v apsidě dochoval nejen Kristus na trůně a pod ním řada apoštolů, ale především nejstarší nástěnný mariánský cyklus v Čechách. Malíři v Chabrech realizovali své výtvary kolem poloviny 13. století a jejich výtvarné mistrovství nás odkazuje až k samotným umělcům Pražského hradu. Půvabný kostel z druhé poloviny 12. století však nebyl jedinou stavbou na tomto místě. Archeologové odhalili v 70. letech 20. století v základech stavby další velká překvapení, když narazili na zbytky ještě tří starších sakrálních staveb.

První zde stojící kostelík pochází možná již z počátku 11. století. Jednalo se nejspíš o dřevěnou svatyni pravoúhlého půdorysu vystavěnou na kamenné podezdívce. Obdélnou loď měl i v pořadí

druhý kostel, jehož dochované základové partie byly stavěny technikou klasového zdiva. Způsob ukládání opukových kamenů do tvaru obilného klasu a milodary nalezené v hrobech východně od stavby, svědčí pro budování stavby v průběhu 11. století. Na začátku 12. století nahradila malý jednolodní kostelík v pořadí třetí chaberská chrámová stavba, kterou byla rotunda.

Její výstavba je nejčastěji kladena na počátek 12. století. Tato rotunda byla v Čechách výjimečná nejen svou velikostí (průměrem 13 metrů se řadí na druhé místo po rotundě sv. Víta na Pražském hradě), ale i umělecky zpracovanou podlahou. Plasticky zdobené keramické dlaždice známe v té době výhradně z knížecích sídel a významných klášterů. I majestátní rotunda nedlouho po svém vybudování z neznámých důvodů zanikla a na jejím místě vznikl čtvrtý, doposud stojící románský kostel.

Nevšední a zajímavá je i poblíž kostela stojící dřevěná zvonice s kamennou podezdívkou, ve které jsou zavěšeny hned dva původní zvony z 19. století. Jsou bohatě zdobeny dekorativními motivy a reliéfy s patronem kostela sv. Janem Křtitelem.

Pokud budete mít zájem do Dolních Chaber zavítat, v kostele se konají každou neděli od 16:00 hodin bohoslužby. Případně Vás s podrobným výkladem mohou, po předchozí domluvě, areálem provést členové místního Občanského sdružení na ochranu památek v Dolních Chabrech, z. s. (OSOP). Podrobné informace najdete na stránkách spolku www.osop-chabry.cz.

Mgr. Martina Mrňavá

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech utušil vazbu s farností na Proseku

Ing. Cyril Radina

Když se v neděli odpoledne ve zvonici kostela Stětí sv. Jana Křtitele rozezní zvon, aby svolal věřící k bohoslužbě, působí to jako tradice, která tu fungovala vždy. Novodobá historie nedělních mší svatých je však tady v Dolních Chabrech trochu složitější. Takto pra-

videlně se zde teď konají teprve od roku 2010, kdy do románského kostelíka začal dojíždět tehdejší čakovický farář Pavel Budský.

Dolnochaberský kostel je totiž kostelem filiálním, což znamená, že v rámci církevního územního členění spadá pod farnost, jejímž hlavním kostelem je kostel farní. Farnost v Dolních Chabrech zanikla v průběhu třicetileté války a kostel Stětí sv. Jana Křtitele od té doby takto spadá pod farnost u kostela sv. Václava na Proseku. Trvalo ale velice dlouho, než se věci dostaly na své místo a bohoslužby v Dolních Chabrech začal sloužit správce prosecké farnosti. Tak je tomu po mnoha dlouhých letech teprve nyní, kdy se nedělních mší ujal duchovní správce římskokatolické farnosti u kostela sv. Václava P. Petr Havlík.

„Do roku 2010, než se tu začala konat pravidelná nedělní mše svatá, byl kostel v Dolních Chabrech vcelku opuštěný,“ říká dnešní kostelník dolnochaberského kostela Cyril Radina. „Věnovali se mu ale místní občané, kteří v Dolních Chabrech založili sdružení na ochranu místních památek OSOP.“ Díky sdružení bylo o kostel postaráno a místním občanům nesešel z mysli – ačkoliv se v něm

každý týden nekonalý církevní obřady, byl místem kulturních akcí, například koncertů.

„Otce Pavla Budského později při bohoslužbách vystřídal otec Antonín Ježek, který do Dolních Chaběr jezdil pro změnu ze Žižkova,“ říká Cyril Radina o místě, v němž se dnes bohoslužeb účastní něco mezi dvaceti a čtyřiceti lidmi. Poté se zde o liturgii starali také pražští Salesiáni. Stále však okolnosti nepřály tomu, aby se v kostele Stětí sv. Jana Křtitele objevil přímo někdo z prosecké farnosti, pod níž kostel patří.

Absence takového jednotícího prvku měla za následek i některé třecí plochy, které zde čas od času vyvstávaly v podobě odlišných představ občanského sdružení a zájmů věřících. Ačkoliv měli všichni dobrou vůli kostel v Dolních Chabrech udržovat, nebyla zde zcela vyřešena otázka, nakolik se bude jednat o kulturní místo pro místní občany a nakolik o centrum liturgického života pro věřící. Je kupříkladu poněkud zvláštní poslouchat v kostele Rybovu Českou mši vánoční jen v koncertním provedení, aniž by hudba doprovázela liturgický obřad, kvůli němuž byla složena.

„Teprve nyní se s panem farářem Havlíkem o bohoslužby stará duchovní správce farnosti, jak tomu má úplně správně být, a to je v Dolních Chabrech opravdu nové,“ říká kostelník Radina. S příchodem kněze z prosecké fary dochází nejen k potřebné stabilizaci a utužení vazeb mezi kostelem a jeho domácí farností; pevnější vazba je pozitivní také pro hladší spolupráci a kontakt chaberských občanů a místních věřících.

„Na Vánoce ve zvonici uspořádal OSOP výstavu betlémů, vše bylo krásně nasvícené a nazdobené, o adventu se lidé potkávali u vánočního stromu u brány a měli jsme tu také koncert dětí se zpíváním vánočních koled,“ ilustruje dění kostelník Cyril Radina. „Díky takovým věcem pak máme plný kostel, kde se potkávají nevěřící s věřícími – a to je fajn.“

Informace o hospodaření farnosti v roce 2023

Vážení farníci,

jak je všeobecně známo, církev se postupně finančně osamostatňuje od státu. Od roku 2030 už nebude dostávat žádný státní příspěvek a na všechny výdaje bude muset získat dary nebo si vydělat sama svým podnikáním. V malém se to týká i naší farnosti. Jedná se o naše výdaje, které za nás do budoucna nikdo nezaplatí. Na to musíme myslet, když házíme peníze do kasičky nebo posíláme dary na účet farnosti.

Jak tedy hovoří čísla? Jedním z největších výdajů jsou **energie (elektrina a voda)**, za něž jsme v roce 2023 utratili částku přesahující **125 000 Kč**. Dalším podstatným nákladem je **odvod ze sbírek na Arcibiskupství pražské**, který činil bezmála **143 000 Kč**. Další náklady farnosti představují **opravy a údržba** ve výši přesahující **200 000 Kč** a **materiál** ve výši **54 000 Kč** a **služby** ve výši **113 000 Kč**.

Celkové náklady farnosti pak činily 1 400 000 Kč, z toho však představuje 600 000 Kč částka na opravu památkově chráněné zdi u kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech, která byla kompletně financována z dotace. Další část nákladů tvoří účetní odpisy ve výši 142 000 Kč.

Kolik tedy reálně utratíme za provoz farnosti? Můžeme počítat s částkou **650 000 Kč**, do které ovšem není započítána mzda duchovního správce, kterou platí Arcibiskupství pražské.

Kolik jsme za rok 2023 získali prostředků? Bezmála **340 000 Kč** plynulo z **pachtů** zemědělských pozemků a **pronájmů** ploch pro billboardy. Z **nedělních sbírek** na Proseku přibyla částka **630 000 Kč**, z Dolních Chaber **51 000 Kč**. **Účelové sbírky** na Proseku vynesly **76 000 Kč** a **kasička** na Proseku přes **40 000 Kč**. Stále více z vás využívá možnost **darů** – ty byly v celkové výši **245 000 Kč**. Výši daru si lze odečíst ze základu pro daňové přiznání.

Jak si tedy jako farnost stojíme? I když celková suma vypadá dobře a farnost je v zisku, je možné se na věc podívat ještě jinak: jestli si sami zaplatíme to, co za sebe utratíme, a vybereme mezi sebou ještě jednou tolik na církev a charitu. To znamená porovnat 650 000 Kč provozních nákladů se sbírkami a dary ve výši 1 250 000 Kč. I tady si stojíme dobře, za což vám patří veliké díky. Máme však ještě rezervy! Jako bohatá farnost musíme mnohem více přispívat na chudé a potřebné. Je vhodné také přispívat na potřeby arcidiecéze, kde zdaleka ne všechny farnosti mají příjem z hospodářské činnosti jako my.

Také je potřeba vyhradit prostředky na nutné rekonstrukce. Zejména se jedná o rekonstrukci oken na faře, která si vyžádá částku v řádu 2 milionů korun. Letos musíme provést i opravu statiky chaberského kostela, která je v havarijním stavu. Tento projekt si vyžádá minimálně 2,9 milionů Kč. K tomu všemu budeme muset v dohledné době řešit výměnu střešní krytiny na prosecké faře, což si rovněž vyžádá nemalou finanční částku.

Proto vás prosím o podporu tohoto náročného díla v naší společné farnosti. Kéž Pán Bůh odmění vaši štědrost.

PhDr. Tomáš Vyhnánek
Člen Ekonomické rady farnosti

Přehled událostí ve farnosti sv. Václava

V polovině listopadu 2023 se farnosti podařilo **zahájit spolupráci s Dětským centrem Paprsek** pro lidi se středně těžkým a těžkým mentálním a kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra. Během prvního setkání duchovní správce farnosti klientům a pečovatelům ukázal kostel a okomentoval zajímavosti v jeho interiéru. V adventu následovalo hudebně laděné setkání se zpěvem koled v doprovodu varhánika pana Tomáše Svobody.

V prosinci proběhly v našich kostelích vydařené **adventní koncerty** v podání chrámového sboru Notre Dame z kostela

Mikulášská besídka

Matky Boží před Týnem, dobřichovického souboru Ludus musicus a paní Jany Janků a Lucie Lukášové. V Dolních Chabrech jsme mohli advent zahájit v předvečer první neděle adventní u kostela Stětí sv. Jana Křtitele. Nechyběly tradiční adventní trhy, hudba i koncert dětí z místní ZŠ.

Po dopolední mši sv. v neděli 3. 12. přišli na proseckou faru **sv. Mikuláš** s andělem, aby děti z naší farnosti obdarovali sladkostmi.

Poměrně hojně navštěvované byly v adventu **rorátní bohoslužby**. I přes brzkou hodinu se farním kostelem rozléhaly starobylé zpěvy, které patří k jedinečným pokladům české duchovní hudby.

Adventní duchovní obnovu naší farnosti dne 9. 12. vedl P. Václav Revenda, administrátor farnosti Votice. Tématem byla „Rádost z víry.“

V předvánočním čase i během ledna navštívilo kostel sv. Václava mnoho skupin dětí z blízkých školek, škol a gymnázií, aby se zúčastnily **kulturně-vzdělávacích programů** nabízených duchovním správcem farnosti. Řeč byla o adventu, Vánocích, křesťanské ikonografii, ale došlo i na komentované prohlídky kostela a varhan spolu s ukázkami duchovní hudby.

Velké množství našich farníků využilo služeb tří zpovědníků během **předvánočního zpovědního večera** v kostele a na faře, který se konal dne 18. 12.

V předvečer Štědrého dne přinesli skauti ze 67. střediska Prosek do farního kostela **Betlémské světlo**, které si mohli místní obyvatelé ve svých lucerničkách odnést domů.

V Dolních Chabrech zazněla o Štědrém večeru a ve svátek sv. Štěpána **Česká mše vánoční** Jakuba Jana Ryby v podání komorního sboru Camera Chabra a za hojné účasti místních obyvatel.

Česká mše vánoční v D. Chabrech

U příležitosti vánočních svátků vydala naše farnost **1. číslo Václavovin**: Novin z farnosti sv. Václava.

Během vánočních svátků mnoho lidí z Proseka i okolí využilo otevřeného kostela ke **sváteční prohlídce**. Velký zájem byl především o náš betlém.

Dne 27. 12. odpoledne se ve farním kostele poprvé konalo **zpívání u jesliček**. Sešlo se několik desítek lidí různých věkových kategorií.

Varhaník Miroslav Pšenička a hoboistka Veronika Hádková nás po večerní mši sv. dne 26. 1. 2024 provedli napříč staletími

Z obřadu scrutiny

prostřednictvím **koncertu duchovních skladeb** od převážně českých autorů.

Dne 8. 2. se ve farním kostele uskutečnilo **společné zpívání** klientů a pečovatelů z DC Paprsek se společenstvím maminek z naší farnosti. Maminky při té příležitosti vyrobily pro návštěvníky malé dárečky a upomínkové předměty.

P. Petr Havlík byl od 10. 2. jmenován také **administrátorem farností Libeň a Vysočany**.

U příležitosti Světového dne nemocných se při nedělních bohoslužbách 10. 2. večer a 11. 2. dopoledne uskutečnilo ve farním kostele hromadné **udílení svátosti nemocných**.

O první neděli postní byli v naší farnosti přijati mezi katekete křtu **čtyři katechumeni**, kteří by měli být pokřtěni o velikonoční vigílii. O třetí, čtvrté a páté neděli postní pak ve farním společenství absolvovali předepsaná skrutinia.

Dva po sobě jdoucí postní pátky jsme měli možnost zaposlouchat se do nádherných postních skladeb v rámci **koncertů duchovní hudby** ve farním kostele sv. Václava. Dne 15. 3. jsme naslouchali pašijovým zpěvům v podání dobřichovického souboru Ludus Musicus a dne 22. 3. nás uchvátilo Pergolesiho Stabat Mater v podání souboru Chorus Carolinus.

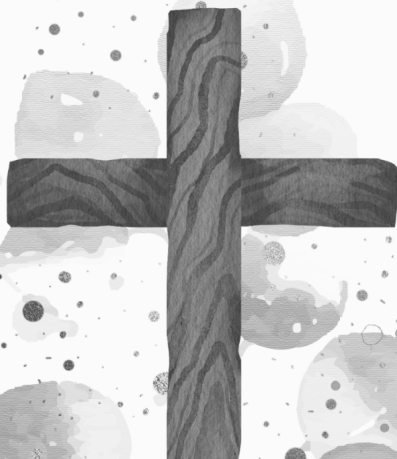

V úterý 19. 3. hostil prosecký kostel a fara **vikariátní konferenci IV.** pražského vikariátu, jíž se zúčastnili kněží a jáhni z jeho 14 farností. Kromě vikáře Dr. Víta Uhra byl přítomen i pomocný biskup pražský, Mons. Zdenek Wasserbauer.

VELIKONOČNÍ POŘAD BOHOSLUŽEB

v kostele sv. Václava na Proseku

- 24.3. Květná neděle 9:30
16:00 **Dolní Chabry**
- 28.3. Zelený čtvrtek 19:00
- 29.3. Velký pátek 8:00 ranní chvály
15:00 křížová cesta
17:00 velikopáteční obřady
- 30.3. Bílá sobota 8:00 ranní chvály
21:00 velikonoční vigilie
s udílením iniciačních
svátostí katechumenům
- 31.3. Boží hod velikonoční 9:30
16:00 **Dolní Chabry**
- 1.4. Pondělí velikonoční 9:30

VELIKONOČNÍ KONCERT

LUDMILA PERGELOVÁ

soprán

PAVEL HERZOG

trubka

PETR HOSTINSKÝ

varhany

PROGRAM

J. S. Bach – Koncert G dur BWV 592 pro varhany

P. J. Vejvanovský – Sonata g moll

G. F. Händel – Let bright the seraphim

G. F. Händel – Příklad královny ze Sáby

P. Baldassari – Sonáta in F

G. Caccini – Ave Maria

J. K. Kuchař – Partita C dur

W. A. Mozart – Exultate jubilate

L. Janáček – Postludium z Glagolské mše

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

**5. 4. 2024
PÁTEK**

19:00

**KOSTEL SV. VÁCLAVA
NA PROSEKU**

JSTE SRDEČNĚ ZVÁNI NA

FARNÍ TÁBORÁK

20. 6. 2024

FARNÍ ZAHRADA

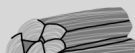
PROGRAM

16:00 Zábavné úkoly pro děti od 2 let
po stopách Ježíše

18:00 Táborák a opékání buřtů

farnostprosek

www.farnostprosek.cz

**V kostele sv. Václava na Proseku
a v kostele Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech**

- ♦ **Program pro rodiny s dětmi**
- ♦ **Zajímavé přednášky**
- ♦ **Koncerty duchovní hudby**
- ♦ **Příležitost k rozhovoru i ke ztišení**

Václavoviny 2/2024

Vydala:

Římskokatolická farnost
sv. Václava Praha-Prosek

Adresa: U proseckého kostela 5/3,
190 00 Praha 9–Prosek

E-mail: info@farnostprosek.cz

Webové stránky: farnostprosek.cz

Facebook: [farnostprosek](https://www.facebook.com/farnostprosek)

Redakce:

P. Petr Havlík, David Hlaváček,
Tomáš Král, Tomáš Vyhnánek,
Gabriela Svoboda a Darek Šmíd

Tisk: TLAMA design

Datum vydání: 23. března 2024

Výrobní cena jednoho výtisku: 25 Kč

Č. bankovního účtu: 245872309/0800

QR Platba